

ELKEM ASA MÅRNES KVARTSITTBRODD
Postboks 615
8651 MOSJØEN

Saksbehandler, innvalgstelefon
Kristine Vevik, 75547815

Forenklet tillatelse til mudring og varsel om gebyr - Elkem ASA Mårnes Kvartsittbrudd - Gildeskål

Vi viser til søknad fra Elkem ASA Mårnes Kvartsittbrudd av 17.03.2023. Søknaden ble innsendt av Norconsult AS.

Vedtak

Statsforvalteren gir Elkem ASA Mårnes Kvartsittbrudd en forenklet tillatelse til mudring utenfor sitt kaianlegg på Mårnes i Gildeskål kommune, samt tillatelse til mellomagring og disponering av massene.

Tillatelsen er gitt med hjemmel i forurensningsloven § 11, jf. § 16 og i medhold av forurensningsforskriften § 22-6. Statsforvalteren har ved avgjørelsen om hvorvidt tillatelse skal gis og ved fastsetting av vilkår for tillatelsen lagt vekt på forurensningsmessige ulemper ved tiltaket sammenholdt med fordeler og ulemper som tiltaket øvrig vil medføre.

Tillatelsen gis på følgende vilkår:

1. Dere skal varsle Statsforvalteren før mudringen starter. Tillatelsen kan ikke tas i bruk før vi har mottatt oppstartsmelding.
2. Sted for mudring skal være som omsøkt (se Fig. 1)
3. Mudringen skal utføres på en måte som minimerer spredning av partikler.
4. Støv og lukt fra transportering og mellomagring av mudringsmassene skal begrenses til et minimum.
5. Mudringsmassene skal disponeres som angitt i søknaden..
6. Av hensyn til gytende fisk og fiskeriaktivitet, så må mudringen skje mellom 1. september og 28. februar.
7. Eventuelt avfall i tiltaksområdet skal tas opp og transporteres til lovlig avfallsanlegg.
8. Dere skal rapportere gjennomført tiltak til Statsforvalteren senest 6 uker etter at tiltaket er gjennomført (se vedlagt skjema).

Tillatelsen kan ikke tas i bruk før det foreligger nødvendige tillatelser etter plan- og bygningsloven og havne- og farvannsloven.

Bakgrunn

Beskrivelse av tiltaket

Tiltaket omfatter mudring av omtrent 250 m³ masse over omtrent 250 m² sjøbunn ved Elkem ASA Mårnes Kvartsittbrudd sitt kaianlegg på Mårnes i Gildeskål kommune (figur 1). Det skal mudres kvartsitt som er sølt under lasting av båter, og det skal mudres for å oppnå tilstrekkelig seilingsdybde ved kaianlegget. Mudringen skal gjennomføres med gravemaskin på lekter. Lekter vil losse massene inn i det aktive bruddet eller i område hvor finfraksjon lages før videre disponering. De mudrede massene vil inngå sammen med det som fra før er restprodukt etter sikting av kvartsittmasser. Massene kan brukes som toppdekke på veianlegg i bruddet eller selges til samme eller andre formål. Mudringen skal foregå over tre dager i løpet av sommer/høst 2023.

Figur 1: Illustrasjon over mudringsområdet (i rødt). Illustrasjonen er hentet fra søknaden.

Området som skal mudres omfattes av reguleringsplan Mårnes kvartsittbrudd med arealplanid. 1838_201204. I planbestemmelsene har berørt område betegnelsen «samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur, veg og kai». I paragraf 5.2 står det at kai er privat. Statsforvalteren anser tiltaket for å være i tråd med gjeldende plan for området.

Forurensningssituasjon i tiltaksområdet

Statsforvalteren har i denne saken ikke krevd miljøundersøkelser av massene som skal mudres. Det har tidligere vært gjennomført resipientundersøkelse ved utslippspunkt omtrent 150 m nordvest for der det skal mudres. Undersøkelsen viste forhøyede verdier av enkelte PAH-forbindelser rett utenfor utslippspunktet i tilstandsklasse 3 og 4 (hhv. moderat og dårlig tilstand). Det er tidligere også tatt prøver av finstoff som ligger i sedimentasjonsbasseng. Det er ikke påvist forurensning her.

Ut fra resultatene fra undersøkelsen i tillegg til at massene som skal mudres ikke har vært utsatt for kjent forurensende aktivitet, så anser Statsforvalteren at det er liten sannsynlighet for at massene som skal mudres er forurenset.

Forhåndsvarsling av søknaden

Vi har valgt å unnta denne søknaden fra forhåndsvarsel til allmennheten («høring»), jf. forurensningsforskriften § 36-8. Vi anser at tiltaket vil være av mindre miljømessig betydning og forhåndsvarsel kan unntas iht. forurensningsforskriften § 36-9 andre ledd bokstav b. Berørte sektormyndigheter har fått tilsendt søknaden for uttalelse.

Fiskeridirektoratet skriver i sin uttalelse at det er kartlagt en rekke fiskeriinteresser i og ved tiltaksområdet. Overlappende med tiltaksområdet er det kartlagt et gyteområde for torsk og hyse som har gyteperiode fra februar til mai, og et beiteområde for torsk, sei, lyr og hyse. Rundt tiltaksområdet er det kartlagt tre fiskeplasser for aktive redskap, hvorav det nærmeste ligger like nordvest for mudringsområdet. Omtrent 1,3 km sør for tiltaksområdet, er det kartlagt en fiskeplass som også overlappes av en låssettingsplass for sild og makrell. Omtrent 1,3 km nord for tiltaksområdet er det kartlagt en fiskeplass for rekefiske.

Fiskeridirektoratet understreker at det må utvises varsomhet ved mudring i gyteområder da mudring frigjør finpartikulært materiale som kan være skadelig for fisk. Fiskeridirektoratet ber om at det treffes tiltak for å begrense partikkelspredning mest mulig, for eksempel ved bruk av siltgardin eller annen form for barriere som reduserer partikkelspredningen vesentlig. Fiskeridirektoratet anbefaler videre at anleggsperioden utføres i den tiden av året da det marine livet i strandsonen er mest i ro, hvilket er høst og tidlig vinter slik at de umiddelbare effektene blir minst mulig. Fiskeridirektoratet anbefaler videre at tiltakshaver holder dialog med lokale fiskere for å unngå at tiltaket kommer i konflikt med deres bruk av området.

Nord Fiskarlag har i sin uttalelse foreslått at mudringen gjennomføres utenom gyteperioden og vår/sommer da dette er spesielt sårbar tid for larver og småyngel.

UiT Universitetsmuseet har i sin marinarkeologiske vurdering ikke kommet med noen merknader til søknaden, annet en påminnelse om tiltakshavers varslingsplikt ved mistanke om funn av kulturminner eller funn av kulturhistorisk betydning.

Statsforvalterens vurderinger

Informasjon om massene som skal mudres tilsier at massene ikke inneholder forurensning av miljømessig betydning. På bakgrunn av tiltakets størrelse og at det skal gjennomføres i et område som anses som ikke forurenset, vurderer vi at tiltaket vil ha liten miljømessig betydning. Det er likevel krav om tillatelse fordi forurensningsforskriften §§ 22-3 og 22-4 fastsetter et generelt forbud mot mudring og dumping i sjø fra skip. Etter søknad kan det gis tillatelse til mudring og dumping i medhold av forurensningsforskriften § 22-6. Tillatelsen vi har gitt er en såkalt forenklet tillatelse som vi kan gi i saker der tiltaket er i kategorien lite tiltak, det er grunnlag for å gi unntak fra høring, unntak fra krav om sedimentundersøkelse eller det av samfunnshensyn haster med å gi tillatelse

Vurdering etter vannforskriften

Søknader om tillatelse til mudring skal vurderes etter vannforskriften. Vannforskriften §§ 4-6 oppstiller miljømål for vannforekomster, og opererer med tilstandsklassene svært god, god, moderat, dårlig og svært dårlig. Miljømålet for overflatevann er at økologisk og kjemisk tilstand skal

være fra «svært god» til «god». Endring av tilstanden i en vannforekomst i negativ retning vil innebære en forringelse av vannforekomsten. Forringelse av en vannforekomst kan ikke tillatt med mindre det finnes adgang til å gi unntak, jf. vannforskriften § 12.

Tiltaksområdet ligger i vannforekomsten Saltfjorden-ytre (vannforekomstID: 0363011100-1-C), klassifisert som kystvann i Vann.nett.no¹. Vannforekomsten har svært god økologisk tilstand og dårlig kjemisk tilstand. Kjemisk tilstand er vurdert som dårlig på grunn av funn av kvikksølv i taskekrabbe (data fra 2011). På bakgrunn av at tiltaket er av begrenset omfang og av midlertidig karakter, og at massene anses for ikke å være forurenset, vurderer vi at det omsøkte tiltaket ikke vil føre til nevneverdig forringelse av økologisk og kjemisk tilstand i vannforekomsten.

Vurdering etter naturmangfoldloven

I henhold til naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene om offentlig beslutningstaking i §§ 8-12 legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Dette gjelder § 8 kunnskapsgrunnlaget, § 9 føre-var-prinsippet, § 10 økosystemtilnærming og samlet belastning, § 11 kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver og § 12 miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder.

Statsforvalteren har gått gjennom Miljødirektoratets database naturbase.² Det er ikke registrert noen spesielle naturtyper i tiltaksområdet eller arter av særlig stor forvaltningsinteresse i området. Overlappende med tiltaksområdet er det kartlagt et gyteområde for torsk og hyse som har gyteperiode fra februar til mai, og et beiteområde for torsk, sei, lyr og hyse. Vi viser til Fiskeridirektoratets uttalelse om risikoen for mulige skadevirkninger på fisk, larver og yngel i forbindelse med mudringsarbeid. For å unngå uheldige effekter på fisk i gyteperioden og de tidlige livstadiene, stiller vi som vilkår at arbeidet utføres i perioden 1. september – 28. februar. Vi stiller også som vilkår at opptak av masser skal skje på en skånsom måte.

Ut fra kunnskapsgrunnlaget som foreligger, samt tiltakets omfang og varighet, vurderer vi at tiltaket ikke vil medføre skade på naturmangfoldet som strider med naturmangfoldloven.

Vurdering av mellomlagring og disponering av masser

Overskuddsmasser fra mudring er å anse som næringsavfall, jf. forurensingsloven § 27 a. Det følger av forurensningsloven § 32 første ledd at den som produserer næringsavfall skal sørge for at avfallet blir brakt til lovlig avfallsanlegg eller gjennomgår gjenvinning, dvs. at avfallet kommer til nytte ved å erstatte materialer som eller ville blitt brukt. Vi har vurdert at det ikke er hensiktsmessig at rene masser tar opp kapasitet på deponier og at dere bør få anledning til å la massene inngå som en del av det som fra før er restprodukt etter sikting av kvartsittmasser som ikke går til industrielle formål. Massene kan nyttiggjøres som toppdekke på veianlegg i bruddet eller selges til samme eller andre formål, som opplyst i søknaden.

Mellomlagringen av mudringsmassene skal ikke føre til nevneverdige plager eller ulemper for naboer og miljø fra støv eller lukt. Vi stiller vilkår om at støv og lukt fra transportering og mellomlagring av mudringsmassene skal begrenses til et minimum.

¹ [Vann.nett.no](https://vann.nett.no)

² <https://kart.naturbase.no>

Konklusjon

På bakgrunn av at tiltaket er av begrenset omfang og varighet, og at massene anses for å ikke være forurenset, vurderer Statsforvalteren at tiltaket ikke vil medføre nevneverdig forurensning eller uakseptabel risiko for forringelse av den biologiske og økologiske funksjonen i området. Vi gir derfor tillatelse som omsøkt.

Dersom det skal gjøres endringer i tiltaket som viser seg å medføre forurensningsmessige ulemper, vil Statsforvalteren kunne endre sin vurdering.

Frist

Tillatelsen er gyldig fra dags dato fram til 23.08.2025.

Varsel om saksbehandlingsgebyr

Elkem ASA Mårnes Kvartsittbrudd skal betale gebyr for Statsforvalteren i Nordland sitt arbeid med tillatelsen, jf. forurensningsforskriften kap. 39 om gebyr til statskassen for arbeid med tillatelser og kontroll etter forurensningsloven.

Vi varsler at denne saken er plassert under gebyrsats 7, jf. forurensningsforskriften § 39-4 *Gebyr for arbeid med fastsettelse av nye og endring av tillatelser*. Dette medfører at dere skal betale et gebyr på 18 700,- for saksbehandlingen. Endelig sats vil bli fastsatt i vårt vedtak om gebyr. Eventuelle merknader til varselet om gebyr må sendes oss innen to uker etter at dette brevet er mottatt.

Erstatningsansvar og klageadgang

Tillatelsen fritar ikke for erstatningsansvar etter alminnelige erstatningsregler, jf. forurensningsloven § 10 andre ledd. Tillatelse til utslipp fritar ikke fra plikt til å innhente nødvendige tillatelser etter andre lover, eller plikt til å overholde bestemmelser og påbud som gis med hjemmel i slike lover. Her nevnes plan- og bygningsloven og havne- og farvannsloven.

Tillatelsen kan påklages til Miljødirektoratet av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse innen tre uker. En eventuell klage skal angi vedtaket som det klages over og endringene som ønskes. Klagen bør begrunnes, og nye opplysninger av betydning for saken bør komme fram. Klagen sendes til Statsforvalteren i Nordland.

Med hilsen

Tilde Nygård (e.f.)
seksjonsleder

Kristine Vevik
Senioringeniør

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

GILDESKÅL KOMMUNE

Postboks 54

8138 INNDYR

Tillatelsesnummer: 2023.0673.T

Tillatelse gitt: 23.08.2023 | Sist endret:

FISKERIDIREKTORATET

NORGES FISKARLAG

UNIVERSITETET I TROMSØ - NORGES ARKTISKE
UNIVERSITET UIT CAMPUS TROMSØ
Norconsult AS
Rune Stien

Postboks 185
Sentrum

Postboks 1233
Torgarden

Postboks 6050
Stakkevollan

5804 BERGEN

7462 TRONDHEIM

9037 TROMSØ

Rapporterings skjema

Mudring, dumping og utfylling i sjø og vassdrag

Kommune		Dato tillatelse	
Tillatelse gitt til		Dato arbeid ferdig	
Det er i perioden utført følgende arbeid:			
MUDRING			
Mudret volum/areal		m ²	
		m ³	Tonn
Lokalitet:			
Type masse (leire, silt, mudder, sand, skjellsand, stein):			
Metode:			
Evt. avbøtende tiltak:			
DUMPING			
Dumpet volum			m ³
Lokalitet:			
Type masse (leire, silt, mudder, sand, skjellsand, stein):			
UTFYLLING			
Utfylt volum			m ³
Anslag mengde plast i utfyllingsmassene:			g/m ³
Lokalitet:			
Type masse (sand, skjellsand, stein):			
ANNEN DISPONERING			
Volum			m ³
Disponeringsmåte/sted:			
Type masse (leire, silt, mudder, sand, skjellsand, stein):			
Opplysninger om avvik fra tillatelsen, klager etc.			
Bekreftelse			
Jeg/vi bekrefter at arbeidet er utført i samsvar med tillatelse og ovennevnte punkt			
Sted	Dato	Sted	Dato

--	--